

4. PUNSKE VOJNE :

RIM : - nastane v 8 st. p.n.š. ob reki Tibera na sedmih gričih

- legende pravijo da sta bila ustanovitelja dvojčka, brata Romual in Rem
- velik vpliv imajo grki in Etruščani □ TUSCI
- RIM se je širil po Apeninskem polotoku, nastane prva rimska provinca :Sicilija , osvajanja se nadaljujejo na Z, KARTAŽANI se jim uprejo tako nastane Punsko vojna, punska zato, ker so Kartažane imenovali Punci, vojne so trajale 100 let od 3 do 2 stol.p.n.š. □ zmagali so rimljani

Politična ureditev rima:

- Rim je bila kraljevina okoli leta 753 p. n.š. v tem času je v Rimu vladalo 7 kraljev
- republika se pojavi leta 509. p.n. š., to je oblika državne ureditve, v kateri državljeni izvolijo predstavnike oblasti za določeno dobo
- tako se v Rimu namesto kralja vsaki 2 leti izbere dva konzula, ki sta imela pravico veta in sta morala biti pri svojih odločitvah soglasna.
- tako je bil najvišji organ senat, ki je vseboval dva konzula, v času vojn je imela diktatorja

največji problem je bil boj med Patriciji in Plebejci, leti nimajo nobenih pravic, a oboji so svobodni prebivalci

- v 3. stol. p.n.št. so sklenili sporazum, ki določa da so enakopravni , zakone so napisali na 12 plošč, ki so jih postavili na rimski trg imenovan FORUM
 - rimske pravne osnove evropskemu
 - v času republike so izvedli dve reformi AGRARNO IN VOJAŠKO
 - AGRARNA pobudnika sta bila brata Grahk, namen je bil da bi vsak kmet dobil svojo zemljo
 - VOJAŠKA pobudnik je bil Gaj Mari, namen pa je bil da naj bi vojska državljanata plačala državljanom vojsko in dobili bi tudi nekaj zemlje

5. NASTANEK RIMSKEGA CESARSTVA:

- prehodna oblika med republiko in cesarstvom se imenuje TRIUMVIRAT, kjer vladajo trije : 1. triumvirat nastane 60 let.pr. n. š. sestavlja ga CEZAR, KRAS IN PAMPEJ 2. triumvirat pa je nastal 43 let pr. n.š. sestavljali so ga MARK ANTONIJ, MARK LEPID IN OKTAVIAN
- CEZARJEV rek : □ veni, vidi, vici, pomeni: prišel, videl, zmagal (ko je osvojil Francijo je to rekel); □ alea iacka est Pomeni: kocka je padla; □ e itu Brastus pomeni : .tudi ti Brastus (ime)
- Cezar je hotel več in več oblasti imel je željo po svoji oblasti, senat se s tem ni strinjal, zato ga ubijejo. Ustanovi se drugi trimvirat, kjer Gaj Oktavian maščuje Cetarjevo smrt, saj je bil njegov sorodnik,..... s tem ko maščuje smrt pobije pol senata..... temu pravimo

- odprava političnih nasprotnikov z eno besedo ČISTKE
- V Akciju sta se spopadla gaj in Mark Antonij..... leta 27. pr.n.š. zavlada Gaj Oktavian, tako postane cesar in se preimenuje v Avgusta. Tako začne vladati sam a ohrani senat, tako obliko vladanja imenujemo PRINCIPAT

6. GOSPODARSKI RAZVOJ RIMSKE DRŽAVE

- ~ osnovna gospodarska panoga je KMETIJSTVO
- ~ ravno tako sta obrt in trgovina prinašali velike dobičke, zaradi dobre cestne povezave, obrtniki so se povezovali v manufakture
- ~ pomembna gospodarska pa noga pa je tudi RUDARSTVO, ki je na pirenejskem polotoku, pa tudi na področju današnje Slovenije imenovana kot Norik, to delo so opravljali SUŽNJI

7. VSAKODNEVNO ŽIVLJENJE RIMLJANOV

- ARENE: tu so potekali boji gladiatorjev
 CIRKUS: tu so potekale dirke s konji
 TERME: postavljali so jih ob vrelcih tople vode

8. RIMLJANI IN NJIHOVA VERA

- sprva so bili politeisti, verovali so v več bogov tako kot Grki, le imena bogov so imenovali drugače : JUPITER, MARS, NEPTUN, VENERA, APOLON, FLORA, FAUNA
- v 1. stol. pr.n.št. se začenja v Judeji razvijati KRŠČANSTVO, kristjane je rimska oblast na začetku preganjala, kristjani so se zato bili prisiljeni skrivati v KATAKOMBAH (pokopališčih)
- 312 n.št. je na oblast prišel Konstantin, tako je bila vera dovoljena: KONSTANTINOV EDIKT, zmagal je v bitki pri Milvijskem mostu
- konec 4. stoletja. Je cesar Teodozij proglašil krščanstvo za veljavno vero

9. RIMLJANI V NAŠIH KRAJIH

2 IN 1 ST.PR.N.ŠT.

- plemena , ki so bila na današnjem ozemlju Slovenije so ILIRI in KELTI, ko pa pridejo sem Rimljani, se KELTI in ILIRI priključijo rimske civilizaciji
- tako napreduje gospodarstvo, dobre so cestne povezave, dokaz da so Rimljani res bili na našem ozemlju so ostanki po celotni Sloveniji (nakropola mesto mrtvih v Šempetu pri Celju)
- s kolonizacijo širijo kulturo, jezik in pisavo
- na našem ozemlju pa zelo izkoriščajo celo pretirano sekajo gozdove za les, in pa železo
- imena mest: LOGATIKUM, NAPORTUS(Vrhnik), ATRANS(Trojane), TERGEESTE, CAPRIS, CASTRA (Ajdovščina) CELEIA(Celje)